

blevet anerkjendt af hiin Domstol, troer jeg neppe, at man vil kunne skabe, forestave Klarhed ved en Lov som den nu foreslaaede eller ved en eller anden lignende. Var derimod det Andet Tilfældet, er det den egentlige, oprigtige Tanke, at der hos Retten har været nogen Mangel paa Billie til at følge det Rette, tør det øiensynlige endnu mere drages i Tvivl, om Hensigten kan naaes ved et Forslag som det her foreliggende. Man kan forstaae, hvorledes man i saa Fald kunde komme paa den Tanke, at Regjeringen skulde søge at tilvebringe nye Assessorer fra Høiestret, eller at Landstinget skulde vælge nye Medlemmer til den anden Deel af Domstolen; man kan forstaae, at man, ledet af saadanne Tanker, andetseds stundom er gaaet en radical Vej, som da man i Frankrig for ni Aar siden meente, at den forhenværende øverste politiske Domstol, Pairsretten, oftere havde dømt urigtig i Rigsrets-sager, og saa skjød den tilfide og oprettede en Rigsret, der skulde dømme Ministrene, bestaaende af fem Medlemmer, valgte af Cassationsretten, og sex og tredive Gedsborne, valgte af Departementsraaberne, Alt dette kan jeg forstaae, men naar der virkelig var feilet af Mangel paa Billie, siner jeg overhoved ingen Udfigt til, at en saadan Billie kunde bortmanes ad denne Vej, kunde overvindes ved et Lovforslag som dette eller noget lignende.

Foraaavldt Thingets Fleertal imidlertid skulde ville fastholde Forslaget, skal jeg tillade mig at tilføie blot to Bemærkninger. Den ene fremsættes med Hensyn til, hvad der blev yttret af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad), at for at en Minister skulde kunne fritages for Ansvar, maatte han idetmindste kunne godtgjøre en sikker Formodning om, at de Penge, han i Nøds-tilfælde havde udgivet, vilde rimeligvis blive bevilgede af Rigsdagen. Det forekommer mig nu, at det, naar man dog overhovedet vil indrømme en saadan Nødsret, i mange Tilfælde vil blive yderst vanskeligt at godtgjøre en saadan Formodnings Rimelighed. Man ser jo her i Rigsdagen, at man kan tage fejl af den herskende Stemning, man har seet, at endog hele Finantsudvalget har taget fejl i sin Dom

om en tilskedevarende Rigsdags Stemning, men saa maa jo Ministeriet langt snarere kunne tage fejl, naar en Rigsdag ikke engang er samlet. Det andet Punkt, jeg vilde fremhæve, det var, at der nødvendigvis synes at maatte fremkomme Vilkaarlighed, dersom man gjennemførte en anden af de Tanker, der blev fremsført af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds. Jeg forstod ham nemlig saaledes, at det er hans Mening, at man skulde fastsætte et vist Beløb og naar saa Ministeriet, uden at overskride et saadant Beløb, dog i Nødstilfælde udgav Penge, men dette Nødstilfælde ikke anerkjendtes af Folkethinget, da skulde i dette Tilfælde Sagens Realitet afgjøres ved Rigsretten; hvis Beløbet derimod overskredes og i Tilfælde af, at Folkethinget da ei heller bevilligede det provisoriske Bestemte, da kunde man appellere til Folket gennem nyt Valg, men i dette Tilfælde skulde Sagens Afgjørelse ikke beroe paa en Rigsrets-Kjendelse. Jeg antager, at det i praktisk Henseende vil være overordentlig vanskeligt at udfinde et saadant Beløb, efter hvis Begrænsning Nøds-tilfældene skulde finde forskellige Dommere, og at man da ogsaa paa denne Maade med en altsor ueensartet Maalestok snart vil komme til at anerkjende Principet om Nødstilfælde, og snart til at fornægte det.

S. Müller: Jeg skal ikke trætte den ærede Forsamling med yderligere at forfølge den Sag, der foreligger; min Anskuelse i den Henseende vil jeg ganske rolig kunne overlade til Fremtidens Dom. Men jeg skylder det ærede Thing en Forklaring af, hvorledes jeg tænker mig den Mening, jeg idag har forsvaret, udtrykt. Det Vædringsforslag, som jeg tænker at fremkomme med næste Gang, lyder saaledes:

„Hvis en Minister, uden at have iagttaget den i § 2 foreskrevne Fremgangsmaade, paafører Statskassen Udgifter, der ei ere hjemlede i Finantsloven, er han pligtig at erstatte Kongerigets Finantser den Udgift, der uden Rigsdagens Samtykke er eller vil blive paaført disse. Har Ministeren iagttaget den foreskrevne Fremgangsmaade, men Rigsdagen nægter sit Samtykke til den provisoriske Lov,